

NIEUWS VAN DE GROOTE OORLOG

Oprichters: G. Bourgeois en S. Gatz

Vlaamsch dagblad verschijnende op eenen dag

Opstel en beheer: N. Verplancke
Gaston Crommenlaan 8, GentBelgië 5 centiem
Frankrijk 10 centiem
Engeland - Holland 15 centiemVoorwaar Interessante
Actualiteiten en AnnoncesRedactiestukken, nieuws te zenden
Gaston Crommenlaan 8, Gent

BELGISCHE PERS UIT DE GROOTE OORLOG

Een van de grootste databanken met persmateriaal uit 1914-1918 nu online

Geïnteresseerd in de *Groote Oorlog*? Via nieuwsvandegrooteoorlog.be krijg je toegang tot meer dan 360 000 pagina's Belgisch persmateriaal uit de Eerste Wereldoorlog. Zeventien organisaties uit Vlaanderen werkten twee jaar lang aan het inventariseren, digitaliseren en online brengen van honderdduizenden krantenpagina's uit 1914-1918. *Nieuws van de Groote Oorlog* stelt de informatie uit deze kwetsbare nieuwsbladen veilig voor toekomstige generaties en zet het digitale erfgoed van de Eerste Wereldoorlog internationaal op de kaart.

Naar aanleiding van de herdenking van honderd jaar *Groote Oorlog* is er een hernieuwde belangstelling voor de frontbladen, kranten, tijdschriften, pamfletten en vlugschriften uit de Eerste Wereldoorlog. Deze nieuwsbladen vormen immers een belangrijke bron voor de geschiedenis van het leven in België tijdens de oorlogsjaren. Bovendien zijn publicaties uit deze periode (en zeker de kranten) bedreigd erfgoed door de vaak gebrekkige kwaliteit van het papier waarop ze gedrukt zijn.

Om de inhoud van deze documenten voor de toekomst te bewaren én voor iedereen beschikbaar te houden kreeg VIAA, het Vlaams Instituut voor Archivering, in 2013 de vraag van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek, het steunpunt voor cultureel erfgoed FARO en het expertisecentrum digitaal erfgoed PACKED om deze frontblaadjes, kranten en tijdschriften te digitaliseren en publiek toegankelijk te maken.

Onder de naam *Nieuws van de Groote Oorlog* gingen deze organisaties samen met dertien Vlaamse erfgoedinstellingen aan de slag om tienduizenden van deze kwetsbare documenten duurzaam te bewaren voor de toekomst. Want

La lettre aux chers absents, *L'événement illustré: revue hebdomadaire, documentaire, artistique et littéraire*, 16/12/1916, In Flanders Fields Museum

hoewel de erfgoedinstellingen dit persmateriaal in hun collecties op een uitstekende manier bewaren, blijft het papier onderhevig aan de tand des tijds. Het wordt langzaam bruin en broos. De kans is groot dat het afbrokkelt of scheurt

bij het lezen. Om de papieren exemplaren optimaal te beschermen, laten we ze dus beter goed verpakt en onaangeroerd in de kast liggen. Dat kan als we ze digitaliseren: de teksten zijn dan gewoon online te lezen. Zo'n digitale kopie dient

ook als back-up. Mocht de papieren editie op een dag vergaan, dan hebben we er tenminste nog een gedetailleerde afbeelding van.

De databank die ontstaan is uit *Nieuws van de Groote Oorlog* bevat meer dan 270 000 pagina's en bestaat enerzijds uit frontblaadjes en 'illegale' publicaties (kranten, week- en maandbladen, pamfletten en vlugschriften) uit de Eerste Wereldoorlog, en anderzijds uit 'legale' publicaties die gepubliceerd werden met toestemming en onder censuur van de bezettende Duitse overheid.

Aan de databank werden ook 90 000 krantenpagina's uit 1914-1918 toegevoegd die CegeSoma, het federale Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij, eerder digitaliseerde binnen het project *The Belgian War Press*, in samenwerking met twaalf federale, Vlaamse en Franstalige erfgoedinstellingen. De collecties van beide projecten worden onderling uitgewisseld, wat beide projecten verrijkt en waardoor dubbel werk vermeden wordt.

Het uiteindelijke resultaat is een unieke collectie van de pers uit onze regio tijdens de *Groote Oorlog*. Met meer dan 360 000 pagina's is het bovendien een van de grootste digitale collecties ter wereld van persmateriaal uit de Eerste Wereldoorlog. Terwijl de papieren exemplaren nu goed bewaard van een rustige oude dag mogen genieten, is de digitale kopie voor iedereen online beschikbaar. En dat via een website in het Nederlands, Frans, Duits en Engels.

www.nieuwsvandegrooteoorlog.be
www.nouvellesdelagrande guerre.be
www.nachrichtenvomgrossenkrieg.be
www.newsofthegreatwar.be

EEN UNIEKE SAMENWERKING

Wat maakt *Nieuws van de Groote Oorlog* zo uniek? Niet alleen de aard van het bronmateriaal of de hoeveelheid gedigitaliseerde pagina's, maar zeker ook de focus op één welomlijnde thematiek en de unieke samenwerking tussen de verschillende partners. Die hebben in alle fases van het project sterk ingezet op onderlinge coördinatie en afstemming. Operationeel werd alles tot in de puntjes uitgewerkt en doorgevoerd, met grote aandacht voor kwaliteitscontrole en expertisedeling.

In de praktijk namen de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en VIAA de leiding tijdens de eerste fase (augustus 2013 - mei 2014): samen diepten ze het projectvoorstel verder uit en verkenden ze het terrein. Voor de digitaliseringsopdracht kon uitgeschreven worden, was er een goede kennis van het materiaal nodig: hoeveel kranten zijn er en bij wie en in welke toestand worden ze bewaard? Startpunt was de online krantencatalogus Abraham, in 2007 opgezet om het bezit, het behoud en de digitalisering van het Vlaams krantenerfgoed beter te kunnen coördineren. Op deze manier werd snel duidelijk wie welke kranten in huis had.

In de tweede fase (juni 2014 - februari 2015)

begonnen de dertien bewaarinstellingen met het invoeren van hun collecties in het registratiesysteem van VIAA. In totaal registreerden ze meer dan 270 000 krantenpagina's, verspreid over maar liefst 52 236 edities van 1257 verschillende titels. Via een openbare aanbesteding werd een gespecialiseerde firma geselecteerd om die allemaal te digitaliseren. De Vlaamse Erfgoedbibliotheek en PACKED onderwierpen de gedigitaliseerde bestanden aan een rigoureuze kwaliteitscontrole, waarna de originele materialen terugkeerden naar hun vertrouwde magazijnen. Na de digitalisatie nam VIAA de kranten op in zijn digitale archiefomgeving en kwamen ze ter beschikking van de erfgoedinstellingen.

Tijdens de derde fase (maart 2015 - september 2015) stond de ontsluiting van het gedigitaliseerde materiaal centraal: de bestanden werden uitgewisseld met CegeSoma en het gedigitaliseerde archiefmateriaal werd voor iedereen toegankelijk gemaakt via de website van VIAA.

Het resultaat mag er zijn. De unieke samenwerking tussen de deelnemende organisaties is een succes gebleken en kan als voorbeeld dienen voor toekomstige (digitaliserings)projecten.

DE ERFGOEDORGANISATIES VAN NIEUWS VAN DE GROOTE OORLOG

Jarenlange zorg werpt vruchten af

Nieuws van de Grootte Oorlog brengt de collecties samen van dertien Vlaamse erfgoedinstellingen. Deze organisaties hebben hun oorlogskranten en frontbladen jarenlang zorgvuldig bewaard en beschikbaar gesteld aan belangstellenden. Terwijl de kranten in hun digitale gedaante aan een tweede leven beginnen, blijven de erfgoedinstellingen waken over de gezondheid van de papieren exemplaren. Die blijven nu goed verpakt in hun magazijnen liggen. Alleen voor een tentoonstelling of voor specifiek historisch onderzoek komen ze nog van de plank. Zo worden ze duurzaam bewaard voor de toekomst.

Bibliotheken zijn al eeuwenlang trouwe verzamelaars van het nieuws van de dag. Ook in de Eerste Wereldoorlog belandden kranten elke dag vers van de pers in de leeszaal. Daarna gingen ze het magazijn in, om permanent te worden bewaard. Het mag dan ook niet verbazen dat het leeuwendeel van de bladen in *Nieuws van de Grootte Oorlog* te vinden is in de erfgoedcollecties van drie grote bibliotheken: de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience in Antwerpen en de Universiteitsbibliotheken van Gent en Leuven. Als wetenschappelijke bibliotheken spelen ze een belangrijke ondersteunende rol in het onderzoek en onderwijs in Vlaanderen. Uit hun zeer brede krantencollecties belandden maar liefst 190 000 pagina's uit 1914-1918 onder de scanner.

Niet alle kranten kwamen tijdens de oorlog zelf al in de bibliotheek terecht. Illegale pers en frontblaadjes maakten vaak een omweg via verzamelaars. Zo heeft de uiterst belangrijke krantenverzameling van de **Universiteitsbibliotheek Leuven**, de zogenaamde Ver-vliet-Henderick-collectie, voor dit project een hoog aantal zeldzame Belgische titels uit de oorlogsperiode opgeleverd. Dat geldt ook voor de rijke collecties van de **Universiteitsbibliotheek Gent**, die onder meer de mogelijkheid bieden om alle mogelijke standpunten naast elkaar te leggen rond de omstrede Von Bis-singuniversiteit, een poging van de bezetter om de Gentse universiteit te vernederlandsen.

De **Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience** is de bewaarbibliotheek van de stad Antwerpen met een unieke collectie Vlaams cultureel erfgoed. Ze levert ruim 280 titels aan kranten en tijdschriften uit de oorlogsperiode aan *Nieuws van de Grootte Oorlog*. In het oog springt onder meer hun rijke verzameling frontblaadjes. Zo is er het frontblad *De Oorlog*, een volledig met de hand geschreven journaal dat dagelijks van 2 februari tot 15 november 1915 verscheen op net-geen-A4 formaat. Zowel de voor- als achterkant van dit krantje werd letterlijk volgeschreven met oorlogsnieuws, van zowel het westelijke als het oostelijke front. De publicatie werd uitgegeven in het Belgisch militaire kamp Le Ruchard bij Villaines-les-Rochers in Frankrijk voor de Vlaamse soldaten en vluchtelingen die er verbleven.

Maar ook andere bibliotheken, archieven en musea hebben belangrijke krantencollecties. Die zijn vaak regionaal of thematisch van insteek. De tien andere bewaarinstellingen die meewerkten aan *Nieuws van de Grootte Oorlog* zijn samen goed voor nog eens 100 000 pagina's. In *Nieuws van de Grootte Oorlog* bevinden zich dus niet alleen de grote nationale krantentitels, maar ook lokale kranten, vakbladen, huis-aan-huisbladen, politieke en culturele bladen, de vakbondspers en verenigings- en parochiebladen. Die zijn vanaf nu allemaal gemakkelijk toegankelijk voor wetenschap, onderwijs en het grote publiek.

Comment on consulte les répertoires de l'Institut de Bibliographie, *L'événement illustré: revue hebdomadaire, documentaire, artistique et littéraire*, 16/12/1916, In Flanders Fields Museum

Lokaal en regionaal nieuws

De **Provinciale Bibliotheek Limburg** en de **Provinciale Bibliotheek Tolhuis** verzamelen en beheren de documenten die bijdragen tot het culturele geheugen van de provincies Limburg en West-Vlaanderen. Hun collecties uit de periode 1914-1918 geven een bijzondere kijk op de situatie en het dagelijkse leven in deze provincies tijdens de oorlog. Het **AMVB** (Archief en Museum voor het Vlaams leven te Brussel) bewaart dan weer het erfgoed van de Nederlandstalige Brusselaars. Interessant in de collecties uit 1914-1918 zijn onder andere de kranten *De Vlaamsche Leeuw*, *Le Bruxellois* en de *Vlaamsche gazet van Brussel*.

Dat het 'nieuws' ook heel persoonlijk kan zijn, bewijst het **Memorial Museum Passchendaele 1917** met 'The Passchendaele Archives'. Sinds 2005 legt het museum, meestal op vraag van de familie, dossiers aan van Commonwealth-soldaten die sneuvelden tijdens de Slag om Passendale. Ondertussen zijn er al ongeveer 4000 dossiers beschikbaar. Dankzij het gedigitaliseerde persmateriaal van *Nieuws van de Grootte Oorlog* is het museum in staat om deze dossiers verder uit te diepen.

Alle facetten van het leven tijdens de oorlog

Sommige archiefinstellingen die meewerken aan *Nieuws van de Grootte Oorlog* zijn ontstaan vanuit een bepaalde ideologische, levensbeschouwelijke of culturele thematiek.

Dat weerspiegelt zich in het erfgoed dat zij bewaren. Dankzij hun bijdrage bestrijkt de collectie van *Nieuws van de Grootte Oorlog* vrijwel alle facetten uit het leven tijdens de periode 1914-1918.

Zo bewaart het **ADV** (Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-nationalisme) heel wat dag- en weekbladen uit *de Grootte Oorlog*, waaronder ook een omvangrijke collectie van 281 frontblaadjes. Het overgrote deel van deze bladen is afkomstig van de Belgische legeraalmoezenier de Meurichy, die als bibliothecaris van een krijgshospitaal krantjes verzamelde om zieken en gewonden van lectuur te voorzien. Een unieke collectie die nu gedigitaliseerd en voor iedereen beschikbaar is.

Ook het **KADOC** (Documentatie- en Onderzoekscentrum voor Religie, Cultuur en Samenleving) beschikt over een heel uiteenlopende verzameling documenten. Binnen *Nieuws van de Grootte Oorlog* kon KADOC 31 titels uit 1914-1918 digitaliseren: van nationale weekbladen tot bladen van belangengroepen en nu vergeten professionele verenigingen ... alle authentieke getuigenissen die een doordeed beeld oproepen van het dagelijks leven in bezet België.

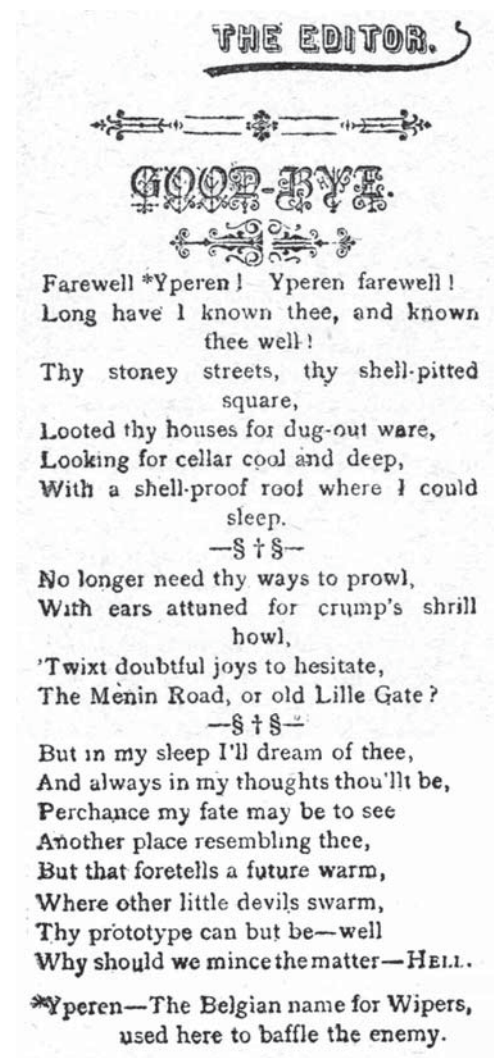
Het **Liberaal Archief** is het centrale archief voor de liberale beweging in België en Vlaanderen. De Wereldoorlog I-collectie van deze organisatie bestaat zowel uit foto's, dagboekmanuscripten als periodieken. In het oog springen kranten en frontblaadjes zoals *Le Claque à fond*, *Vrij België* en zijn opvolger vanuit Nederland, *De Vlaamsche Stem*.

Het erfgoed van sociaal, humanitair en ecologisch geëngageerde bewegingen in België wordt bewaard door **Amsab-ISG** (Instituut voor Sociale Geschiedenis). De kranten uitgegeven tijdens de Eerste Wereldoorlog, aanwezig in de collectie van Amsab-ISG, zijn deels afkomstig uit het archief van de socialistische politicus Camille Huysmans en deels uit vakbondsarchieven. Het in Londen uitgegeven krantje *De Belgische metaalbewerker* komt bijvoorbeeld uit zo'n vakbondsarchief.

In het Vlaamse literatuurarchief het **Letterenhuis** doken de archivariissen dan weer in de persoonlijke archieven van schrijvers en verzamelaars. Naast interessante correspondenties en handschriften troffen ze er ook een aantal oorlogskranten en frontblaadjes aan.

Een absoluut topstuk

Wellicht de meest bekende loopgravenkrant uit de Eerste Wereldoorlog is *The Wipers Times*. In 2013 was die zelfs onderwerp van een BBC-dramareeks met onder meer Michael Palin. Haar bekendheid dankt deze in 1916 gestichte krant onder meer aan de kwaliteit van de gedichten, maar vooral aan de humoristische pseudo-advertenties. Daarin wordt onder meer de dan al zwaar beschoten Ieperse Lakenhallen gepresenteerd als "the best ventilated hall in town", waar stukken als "Gas! Gas! Gas!" gespeeld worden. Een allereerste exemplaar van deze krant bevindt zich in het **In Flanders Fields Museum**, gevestigd in diezelfde Lakenhallen. Het spreekt voor zich dat dit exemplaar nu integraal te lezen is op *Nieuws van de Grootte Oorlog*.

Liedje, *The Wipers Times*, 17/04/1916, Provinciale Bibliotheek Tolhuis

Alcool de Menthe "Wells"
De vermaardste. De beste. Overal verkrijgbaar

De dubbele flesch 5 fr. De flesch fr. 2.50 De halve flesch fr. 1.50 De zakflesch fr. 1.25

Waar Abraham zijn mosterd haalt ...

Op zoek naar de wedstrijduitslagen van je favoriete voetbalploeg in 1916? Of naar de politieke verhoudingen tijdens het interbellum? Wil je weten hoe de Vlamingen in 1880 dachten over een bepaald onderwerp?

Zoek het dan op in een oude krant. Ruim honderd instellingen verspreid over Vlaanderen houden nieuwsbladen al eeuwenlang netjes voor je bij.

Wie welke krant bewaart? Dat weet Abraham je te vertellen!

Abraham - Catalogus van Belgische kranten in Vlaamse erfgoedinstellingen

www.krantencatalogus.be

Een databank van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek.

Sportkroniek

VOETBAL

KAMPIOENNAAT DER PROVINTIE

Uitslagen van Zondag 5 Maart 1916

1ste AFDEELING

Beerschot A. C. 1. — F. C. Mechelen 1.

STAND DER ELF TALCEN									
1. Antwerp F. C.	14	11	2	1	38	16	23		
2. Ignatius S. C.	14	7	4	3	34	19	17		
2. Racing Mechelen	14	7	4	3	21	11	17		
4. Lyra S. T. V.	14	5	5	4	20	21	14		
5. Beerschot A. C.	13	4	4	5	12	16	13		
6. F.C. Mechelen	13	4	7	2	22	37	10		
7. Berchem Sport	14	2	8	4	15	24	8		
7. Liersche S. K.	14	1	7	6	10	28	8		

Het Tooneel, 16/03/1916, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience

Advertentie Breda, Het Nederlandsch Tooneel, 01/02/1914, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience

Ceux qui y retournent. - "Allons, maman, t'en fais pas!", L'illustration, 17/06/1916, Memorial Museum Passchendaele 1917

AUTHENTIEK BRONNENMATERIAAL VOOR IEDEREEN

Historische kranten zijn een belangrijke historische bron over het leven in onze regio tijdens de Eerste Wereldoorlog. Daarom zijn ze voor een bijzonder brede groep interessant, niet alleen voor mensen die interesse hebben in de Eerste Wereldoorlog, maar bijvoorbeeld ook voor historici, taalkundigen, politologen, communicatiewetenschappers, leerkrachten, heemkundigen of genealogen. *Nieuws van de Grote Oorlog* kan onder deze groepen op veel belangstelling rekenen.

Zo is de digitale collectie oorlogskranten voor heemkundigen en genealogen een nuttig instrument, zeker vanwege de praktische voordelen die deze online krantencollectie met zich meebrengt. "Al te vaak beperkt heemkundig onderzoek zich tot de archieven van de overheidsadministratie, waardoor de belevenissen van de mensen te weinig aan bod komen en het verhaal te eenzijdig is", legt Hendrik Vandeginste van Heemkunde Vlaanderen uit. "Nu krijgen heemkundigen er heel wat bijkomende invalshoeken op het dagelijkse leven bij. Dat ze dit onderzoek van thuis uit kunnen doen, levert hen bovendien tijdswinst op. Ongetwijfeld zal dit leiden tot een verrijking voor ons lokale, nationale en mondiale verleden." *Familiekunde Vlaanderen* heeft oog voor de waardevolle informatie voor familiegeschiedenis die de gedigitaliseerde frontbladzijdes en oorlogskranten bevatten. "De historische documenten geven een unieke kijk op de levensomstandigheden tijdens de Eerste Wereldoorlog. Dankzij de zoekmogelijkheid op trefwoord - en dus op familienaam - zijn verwanten of voorouders die in de kranten voorkomen, gemakkelijk terug te vinden. We zijn dan ook bijzonder blij met dit initiatief", aldus coördinator Valerie Vermassen.

Digitaliseringsprojecten als deze realiseren de droom van onderzoekers om overal en altijd toegang te hebben tot primaire bronnen. "Dat maakt het leven van een onderzoeker onmiskenbaar een stuk eenvoudiger", vertelt Christophe Declercq, onderzoeker aan University College London. "Verschillende personen kunnen tegelijkertijd eenzelfde stuk bestuderen en interessante bronnen kunnen meteen gedeeld worden. Bovendien wordt het originele materiaal na digitalisatie minder gemanipuleerd, wat de bewaring ervan ten goede komt". Volgens Declercq is dit vooral interessant met

het oog op internationaal onderzoek. "Hoewel de magie om historisch waardevol materiaal in handen te kunnen nemen enigszins verdwijnt, blijft de verwondering. Meer nog, die neemt alleen maar toe omdat op een gemakkelijke manier een erg omvangrijke collectie raadpleegbaar is".

Net als de heemkundigen, genealogen en onderzoekers zijn ook leerkrachten enthousiast over de digitale collectie oorlogspers. Leerkracht secundair onderwijs Sylvie Schaumont ziet talloze mogelijkheden voor haar lessen Nederlands: "Dankzij deze collectie kan je wer-

ken met non-fictieteksten, het Standaardnederlands van vroeger en nu vergelijken, proza en poëzie ontdekken en de berichtgeving over de Eerste Wereldoorlog analyseren. Zo verbreed je de denkwereld van je leerlingen". Ook Dirk Van de Veire, die in het secundair geschiedenis en maatschappelijke vorming geeft, kijkt ernaar uit. "Geschiedenis is meer dan het verhaal van grote verdragen en hoogwaardigheidsbekleders. Het gaat om het leven van iedereen. Met *Nieuws van de Grote Oorlog* lezen, schrijven, ploeteren, vechten en overleven we mee met de mensen van toen. Authentiek en 24 op 24 beschikbaar".

Groepsfoto in de loopgraven, IJzerfront, 1914-1918, ADVN, Antwerpen / IJzerbedevaartarchief

MARNIX - SCHOENEN
Bijhuizen in België van "Marnix-schoenen".
51, rue Neuve, Bruxelles
2, rue Lays, Anvers
72, rue Fort aux Vaches,
112, rue de la Cathédrale,
Lège
18, rue du Pont d'Ile, Liège
71, rue des Champs, Gand
83, r. Longue Marche, Gand
6, r. de la Chapelle, Ostende
Avenue des Monettes,
Westende

Advertentie Marnix, Het Nederlandsch Tooneel, 01/02/1914, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience

Advertentie Aroma, Het Nederlandsch Tooneel, 01/02/1914, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience

Nieuws van de Grote Oorlog en The Belgian War Press

Boodschap van minister-president Geert Bourgeois

Belgische schildwacht met nieuwe stalen helm, *De oorlog in beeld*, 01/10/1918, In Flanders Fields Museum

Nieuws van de Grote Oorlog heeft als doel het digitaliseren en publiek toegankelijk maken van al het persmateriaal uit de periode 1914-1918, met uitzondering van de sluikpers en gecensureerde dagbladpers. Deze kranten werden immers al grotendeels gedigitaliseerd binnen het project *The Belgian War Press* van CegeSoma, het federale Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maat-

schappij. Zowel VIAA als CegeSoma zagen in een samenwerking tussen deze twee complementaire projecten dan ook een mooie kans.

De gedigitaliseerde pers uit de Eerste Wereldoorlog van beide projecten wordt dankzij deze samenwerking onderling uitgewisseld. Voor *Nieuws van de Grote Oorlog* betekent dit dat dubbel digitaliseringswerk wordt vermeden, terwijl het *The Belgian War Press* toelaat om het aantal titels en bladzijden sterk uit te breiden met de uiteenlopende kranten, frontbladjes en week- en maandbladen gedigitaliseerd binnen *Nieuws van de Grote Oorlog*. Op die manier geven beide projecten toegang tot een veel grotere en dus rijkere collectie. Bijkomend voordeel van deze uitwisseling is dat de middelen voor investering in erfgoed zo optimaal worden ingezet. Het kostte CegeSoma dan ook weinig moeite om de partners van *The Belgian War Press* te overtuigen om mee in het project van *Nieuws van de Grote Oorlog* te stappen.

The Belgian War Press geeft toegang tot de gedigitaliseerde sluikpers en gecensureerde dagbladpers uit beide wereldoorlogen. De website werd gelanceerd in december 2012 en kan sindsdien elke dag op veel belangstelling rekenen, zowel vanuit België als vanuit het buitenland.

Hun website kan je bezoeken op volgend adres: warpress.cegesoma.be

De media zijn vandaag heel bepalend en dat was vroeger niet anders. Zeker in tijden van oorlog speelden de kranten een belangrijke rol en waren zij het communicatiemiddel bij uitstek. Dankzij de digitalisering van die verslaggeving blijven de feiten toegankelijk voor de vele generaties na ons. Zo kan er een blijvend

inzicht geboden worden in de ontwikkeling en beleving van de Grote Oorlog tot op gemeentelijk niveau. Het bewaren en doorgeven van die informatie is immers cruciaal en draagt bij tot de belangrijkste herdenkingsboodschap die deze Vlaamse regering wil uitdragen: 'noot meer oorlog'.

Het Schrijfmachien
UNDERWOOD
is dit dat ge koopen zult
Het overtreft al de andere. Ge moet geen ander koopen alvorens dees gezien te hebben. Vraag het om te probeeren aan
CHARLES DESOER, te Luik

Eenige vertegenwoordiger voor België van den **DICTAPHONE**. Het beste om te dicteeren.
Vraagt de speciate prospectus.
Verkoophuizen te Brussel, Antwerpen, Luik, Gent, Charleroi en Verviers.
- Voortreffelijke verwisseling -

BESTE Aardappelen
aan **0.33** de 3 kilo
in de Kruidenierswinkels van **VOORUIT**
Leden 6% - Niet-leden 2% deel

WEELDERIGE BOEZEM
IN TWEE MAANDEN DOOR HET GEBRUIK DER
GALÉGIEN-PILLEN
DOSI
UITWERKSEL, RAS EN ZONDER GEVAAR, VERZEKERD
▲ PRIJS : 4 FRANK ▲
Apotheek DOSI 65, ANTOINE DARSARTSTRAAT BRUSSEL + BEURD

Advertentie Underwood, *Het Nederlandsch Tooneel*, 01/02/1914, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience

Advertentie Vooruit, *Vooruit: socialistisch dagblad*, 11/09/1915, In Flanders Fields Museum

Advertentie Dosi: *Vlaamsch leven: zelfstandig Vlaamsch geïllustreerd weekblad*, 27/08/1916, AMVB

La chasse aux rats, *L'événement illustré: revue hebdomadaire, documentaire, artistique et littéraire*, 16/12/1916, In Flanders Fields Museum

VIAA lanceert hetarchief.be

Alle kranten van *Nieuws van de Grote Oorlog* uitgelezen? Eerste Wereldoorlog niet je interessegebied? Geen paniek! Via hetarchief.be maakt VIAA, samen met zijn partners, rechtstreeks archiefmateriaal online beschikbaar voor iedereen. *Nieuws van de Grote Oorlog* is de eerste grote collectie die op hetarchief.be wordt ontsloten. Hou deze website dus in de gaten, want in de toekomst ontdek je hier nog veel meer interessante bronnen!

ERFGOEDINSTELLINGEN

INITIATIEFNEMERS

MET DE STEUN VAN

SPONSOR

IN SAMENWERKING MET

**SCHENK ERFGOED EEN TOEKOMST!
OOK JIJ KAN STEUNEN. ONTDEK HOE OP:**

